Ges. ~~100~~ 100:1
Ges. 55: 1,2.
Ges. ~~[illegible]~~
Ges. 125: 5.

Die Vergaanklike & die Ewigdurende i.d. Lewe

1 Joh. 2:1-17

Oujaarspreek 31/12
Wt: 1940
~~Greyton 1942.~~
Greymont 31.12.61

1 Joh. 2:17: En die wêreld gaan verby & sy begeerlikheid, maar hy wat die wil ~~van~~ God doen, bly vir ewig.

Die Oujaar is besig om te sterwe. Oor 4 dae neem ons afskeid v.d. oujaar & gaan ons die nuwejaar in. As die klok Dond. dagnag 12 staan, neem ons onherroeplik afskeid van jaar 1942, & staan die nuwe onbekende 1943 ons voor die deur.

Die v. ons wat al meer afskeid neem van 'n dierbare, 'n troue vriend, sal saamstem dat as die oomblik nader daar 'n steek in ons hart kom omdat ons weet & voel: 'n deel van my lewe kom nie terug, is van my weggeskeur. / So besef ons ook dat met die afskeid neem v.d. oujaar daar 'n deel v. ons lewe heengaan. En dan is dit nie alleen goed nie, mr. ook nodig om u/a bietjie van ons lewe agteruit te kyk &, "stock" te neem die afgelope jaar bate opmaak ~~van~~ onsself af te vra: Wat het ek in die jaar gedoen? Wat was my lewe gewees? Wanneer het ek ge-sterwe? Het ek iets bereik? Was daar groei in my lewe, karakter, my geestel. lewe? ~~Watter leer gaan ek haal uit hd. jaar se ondervindinge?~~ Wat sal Hy bring?

2.

Ons uitgangspunt is 1 Joh 2:17 – En die wêreld gaan verby & sy begeerlikheid, maar hy wat die wil v. God doen, bly vir ewig. En ons kies die woorde omdat ons hier ook te doen het met iemand wat afskeid neem. Dis egter nie die oujaar wat hy ~~afskeid neem~~, vaarwel toeroep nie, – hy is besig om afskeid te neem v.d. lewe. Dis 'n ou man wat hier skrywe a.d. aand van sy lewe. Dis 'n man wat skrywe uit rypheid v. jare – uit rypheid v. ondervinding. Joh. hier besig om terug te kyk op 'n lewe ryk in ervaring as iemand wat d. lewe & d. wêreld leer ken het soos min andere. Hy dink aan alles wat hy gesien en ondervind het. In sy verbeelding sien hy op die lewenstoneel die een gebeurtenis na die ander verbygaan. Hy dink a.d. wêreld wat hy leer ken het, die begeerlikheid v.d. vlees & die begeerlikheid v.d. oë en die grootsheid v.d. lewe en aan al dié dinge wat verbygegaan het – oordink sy hele lewe v. sy jeug tot v/dag – slotsom waartoe hy kom:

„En d. wêreld gaan verby & sy begeerlikh., maar hy wat die wil v. God doen, bly tot ewig."

Oorwinnings afskeid lewe & oujaar

3.

wat bring die wêreld? Twee gedagtes:

I Afskeid bring d. diep besef v.d. Verganklike by die Mens:

As 'n mens moet afskeid neem v.d. lewe as jy staan op die vooraand v.d. dood, dan word jy stil en ernstig omdat jy besef: hoe kosbaar is elke minuut, elke oomblik, omdat dit onherroeplik is. Kom nooit weer. Dan keer die mens tot homself in, tot sy eie lewe; dan begin hy dinge sien soos hulle werklik is, al sal hy dit nie aan die wêreld buite wil erken nie. Dan moet die mens ~~aan~~ homself afvra of hy nie glad te veel besig was met die klein, verganklike dinge v.d. lewe, terwyl hy glad te min aandag bestee het a.d. groot & blywende dinge nie.

Dit is wat Joh. as ou man besig is om in hd. ~~afskeidsbrief~~ te skrywe. Dis 'n afskeidsbrief hd., 'n vaarwelboodskap aan sy vriende, aan die gemeente v.d. Heer, aan vaders & jongmanne, kinders. En as iemand wat moet afskeid neem v.d. lewe ~~hou hy besig m.d. vraag~~ is hy deurdring v.d. besef v.d. verganklike, die verbygaande in d. lewe v.d. mens. Hy wys dan ook

Sien dinge in regte verband

dhop dat ~~daar~~ die wêreld buite om God het hd. dinge besig is – dat dit die dinge is wat vir die wêreld van betekenis is, – die sigbare, tydelike, verg. dinge. Hy noem dit by die tekenende naam v.d. begeerlikhd. v.d. ~~lewe~~ oë & d. grootsheid v.d. lewe.

→ Hoe baie dinge is daar wat ons aktual kan inskut onder dié woorde: die grootsheid v.d. lewe! Ons dink aan:

(1) Rykdom – geld & goed wat mense vergaar om sodoende verseker te wees dat ~~hy~~ hulle naam [illegible] eendag ~~nie~~ dd. deur ander gerespekteer sal [illegible] op ~~nodig sal~~

(2) Eer, posisies, populariteit – waarna so baie van ons strewe omdat ons meen dat ons daardeur ~~vir~~ ons naam sal verewig in die ~~bak~~ teekens!

(3) Skoonheid, gesondheid – wat ons krampagtig wil vashou & bewaar – baie keer op die verkeerde manier, omdat ons meen ons daardeur, al is net vir oomblik, ons te stel bo ander, in soeklig v.d. wêreld te staan & bewonder te word!

(4) Waaghalsige dade – soms beskryf as heldedade – wat so baie mense verrig net om onthou te word, al is dit net deur

die mense van hulle tyd! ← Waarskuwing

Nr. as jy staan by die einde van jou lewe, of by die einde van 'n ander jaar, dan besef jy dat al dd. dinge aan die verganklike behoort. Dan kyk die mens terug op die tyd wat verby is & hy dink alles wat oor sy lewe gekom het in dié tyd: – harde werk, swoeg & sweet en – aan siekte & dood, aan terugslae & beproewinge, teleurstellinge in sy lewe ~~aan hoe die tyd hy geniet het~~ kan niks noem – en dan eers kom 'n mens onder die diep besef v.d. verganklike van al die uiterlike dinge.

Nr. dan kom d. vraag: Wat gaan dan ooit bly? Wat is die dinge wat nie vergaan nie? En hoe moet 'n mens lewe om dié dinge te verkry?

II. Afskeid wek die sterk begeerte na d. Onverganklike:

Ten spyt van al die verganklike in die lewe v.d. mens, is daar tog diep in d. hart v elke mens die begeerte om nie vergeet te word nie, om ~~ooit~~ in hoë agting gehou te word deur sy volkgenote / die nageslag. Ons sien dit in die jong seun

wat sy naam in 'n boomstam uitsny of in rots uitkap — sien dit in vader wat homself weer vind in ~~'n~~ sy naam v. kind — in elke mens se hart brand dd. vonkie v.d. onvergangklike — die mens wil onthou word — al is dit ook deur ~~immede~~ v.d. verkeerde wat hy gedaan het. Wie is daar nie v. ons wat nog nie dd. gevoel gekry het nie? En veral as ons ouer word, vader op die lewenspad: wie daar wat dag ons hy sy oë toemaak nie darem wil voel: Ek het darem iets presteer — daar is darem paar mense wat my sal onthou! — My nagedagtenis sal bewaar!

Joh. ken dd. gevoel alte goed. — op sigself nie verkeerd — mr. hy besef ook dat daar net een manier is w/op die mens, sy gees, sy siel, — vir ewig sal bly & dan verseker hy so ernstig en plegtig: wêreld . . verby, mr hy wat d. wil v. G. doen bly vir ewig.

Wat 'n wonderlike woord: — Hy wat d. wil v. G. doen bly vir ewig! Besef ons genoegsaam, a.d. einde v. hd. jaar wat dit beteken? Dat d. mens wat Gods wil doen, nooit sterf nie, mr ewig bly? Dit is d. antwoord wat Joh. gee a.d. einde v. sy lewe: die blywende in die lewe v.d. mens bestaan nie daarin dat d. mens skatte vergaar, eer inoes, geluk wil verkry, mr. dat hy Gods wil sal doen! Ons word dus nie geroepe, soos so baie beweer, om die wêreld opsy te skuiwe, in 'n aparte afgesonderde hoekie gaan lewe nie, mr. om in middel v.d. lewenstyd te gaan staan, d. wil v. God te doen met die rykdom wat Hy ons geskenk het, m.d. kragte na gees & liggaam wat Hy ons gegee het, m.d. talente wat Hy aan ons toevertrou het. Dit, sê Joh. is die hoogste in d. lewe, die enigste ding wat op die lang duur die moeite werd is: om die wil v. God te doen — dit alleen sal ons sterk maak in tye v. onsekerheid, dit alleen sal ons ewig laat lewe!

→ Hoe doen? J.X.

My vr., Hoe baiekeer hd. jaar het ons ook nie, al was dit net in ons harte, gestreef met begeerlikheid v.d. oë, na die grootheid v.d. lewe nie! Hoeveel v. ons nie meeste v. ons tyd & aandag gewy aan die vergaring v. rykdom, die verkryging v. meer eer & populariteit. (meer in tel wees by d. mense) of hoeveel v. ons nie probeer om ook ons naam te verewig al is dit net in die kringetjie w/in ons aldag beweeg!

Vr En nou dat die oujaar na sy einde loop, noudat ons stilstaan & nadink oor alles wat ons gedoen het in die jaar & oor alles wat oor ons gekom het, besef ons meer opmunt die verganklike in d. lewe v.d. mens.? By hoeveel v. ons het d. Here nie kan praat deur: siekte - dood - kring. slae - beproewinge!

Kyk n/o so oor skare: (1) Sien ek [illegible] hier sien uit-druk aan die wat verlede jaar hier was - nou nie meer - ook vaders & moeders - jong gesigte - dieshare weg! plekke leeg.

(2) Hoe Here deur baie ander dinge met ons gepraat: op baie v. ons gesigte het lekam & angs diep spore gelaat - beproewinge wat oor ons gekom het!

(3) Hoeveel nie teenslae gehad in besigheid

& boerdery, in huislike & vriendekring!

(4) Verwagtinge teleurgestel - ideale in die geval - alles anders geword as ons gedag het!

– Afskeid v.d. oujaar bring die diep besef v.d. verganklike by die mens! Besef: wêreld & sy begeerlikhede gaan verby

Maar as dit al was wees, watter hoop sal ons dan kan hê? Dit het Joh. ook besef a.d. aand v. sy lewe as hy kom sê aan ons: wêreld ... maar hy wat die wil v. God doen bly vir ewig!

Daar het ons d. geheim v.d. onverganklike, ook temidde v. al die wisselende in ons lewe: die mens wat Gods wil doen, bly vir ewig, omdat God self ewig & onverganklik is! ← Brei uit.

As ons dit verstaan hoeveel meer sal die lewe vir ons nie beteken nie, hoeveel meer geloof & sekerheid sal ons nie besit as ons weet: // Ten spyte van die verganklike w/mee besig – ~~beproewinge & teenslae~~ – dit is ek tog besig om d. middel daarvan in d. ewigheid te lewe omdat my lewe gegrondves is in God!

Is dit ook ons grondslag vir die lewe v.d. nuwe jaar? Ons strewe?

om Gods wil as die hoogste te soek & te doen? Om te kan sê: Ek is besig om deur my rykdom, talente, kragte God te dien?

Ons gaan donker tye tegemoet – op geestel Mon- & Soc-gebied – ons lewenspad die nuwe jaar sal seker stil & swaar wees – [illegible] ons m.d. verkeerde besig sal wees. As ons teveel besig was m.d. wêreld & werke laat ons stilstaan vra: Gaan Nuwejaar netso wees? Of: uitgaan om Gods wil te doen?

Die wêreld gaan verby & sy begeerlikheid, maar hy wat die wil v G doen, bly vir ewig!

Soek in Nuwejaar: Wil v God te sien –

agter die sienlike – die onsienlike
.. .. tydelike – die ewige
.. .. verbygaande .. .. blywende
.. .. werke – .. onwerke